

aan die in de meeste leerboeken op dit gebied. Een afzonderlijke bespreking der chemie van bloed en urine ontbreekt echter. Daarentegen zijn o.a. korte, afzonderlijke hoofdstukken gewijd aan een bespreking van enzymen en enzymwerking, chemie der colloïden, het biochemische mechanisme der physiologische werking, vitamines, chemie van haemoglobine en chlorophyll, alcaloiden, biochemie der anorganische stoffen en een groep van andere stoffen van biochemisch of medisch belang als phenolen, salicylpraeparaten e.d.. Meer dan een korte oriëntering geven vooral de hoofdstukken over physische chemie meestal niet. Het hoofdstukje over vitamines is door de jongste, succesvolle onderzoeken op dit terrein lang niet meer „up to date”. Een laatste hoofdstukje is gewijd aan een bespreking der identificatie van organische stoffen. Vele typische reacties van waarde bijv. bij de herkenning van vergiften, van verschillende normale en van slechts een enkel abnormaal stofwisselingsproduct zijn in het boekje opgenomen. Over het algemeen is het een nuttig boekje, dat aan het door de schrijvers gestelde doel zeker beantwoordt en dus voor menig afgestudeerde van nut kan zijn.

S. VAN CREVELD.

J. HAGA, *Vegetarisme en Hygiëne*. Uitg. Hollandia-drukkerij, Baarn. Prijs ingen. f 0.40.

Dit brochuretje is de radiolezing, welke de heer HAGA in April 1927 te Hilversum gehouden heeft. Veel nieuws wordt er niet verteld: op 2 April heeft een beperkt aantal menschen kunnen hooren en thans kunnen wij allen lezen, dat men door het eten van vleesch vele ingewandswormen kan krijgen, dat men, een stukje vleesch verorberend, een in ontbinding verkeerd hebbende stof gebruikt, (wat is zuurkool dan wel?) waarvan elke gram 200 millioen rottingsbacteriën bevat en wanneer ons hierdoor de angst nog niet om het hart is geslagen, wij toch voor de pathogene bacteriën uit het vleesch wel respect mogen hebben (de typhusbacillen in melk, water of ijswafeltjes worden bescheidenlijk verzwegen). Verder lezen wij, dat de meeste gevallen van appendicitis aan vleeschvoeding moeten worden geweten en dat het urinezuur in het vleesch rheumatische aandoeningen veroorzaakt (zouden de talrijke gevallen van rheuma onder de armste kinderen in Londen aan het overmatig vleeschgebruik te wijten zijn?).

Geen arts zal ontkennen, dat voor een gezond mensch een lactovegetabel diëet uitstekend is en dat een vegetarische leefwijze, zooals HAGA deze omschrijft: sport, wandelen, frissche lucht, reinheid op lichaam en woning gezond en nuttig is, maar het verderfelijke van een kleine hoeveelheid vleesch — de doorsnee-Hollander zal wel niet veel meer dan een ons per dag gebruiken — moet op wetenschappelijk hechtere gronden bewezen worden, dan de hier boven vermeldde.

E. SLUITER.